

ལྷོ་རྒྱལ་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་བོད་ཡིག་སློབ་དེབ།

བོད་ཀྱི་དུས་རབས་སོ་སོའི་རྩོམ་ཡིག་

གཅིས་བསྐྱུས།

རྩོམ་སྒྲིག་པ།

དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས། ཆེ་བརྟན་སྐྱབས།

འཛིན་ཆེན་འཕྲོ་གཞུང་། གཞུགས་ཏེ་རྒྱལ། ཆེ་རིང་།

མི་ཁྲོན་དཔེ་སྐྱུ་ཆོགས་པ། མི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུ་ཁང་།

ལྷོ་རུབ་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་བོད་ཡིག་སློབ་དེབ།

བོད་ཀྱི་དུས་རབས་སོ་སོའི་རྩོམ་ཡིག་

གཅེས་བསྐྱུས།

རྩོམ་སྒྲིག་པ།

དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས། ཆོ་བརྟན་སྐྱབས།

འཛིན་ཆེན་འཕྲོ་གཞི། གཞུགས་ཏེ་རྒྱལ། ཆོ་འཛིན་པ།

སི་ཁྲོན་དཔེ་སྐྱུ་ཆོག་པ། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུ་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

藏族历代名著选编/阿旺措成主编. —成都:四川民族出版社, 2005. 5
ISBN 7—5409—3103—5

I. 藏... II. 阿... III. 藏族—少数民族文学—文学欣赏—高等学校—教材—藏语 IV. I291.4

中国版本图书馆CIP数据核字(2005)第048861号

西南民族大学藏文教材
藏族历代名著选编

责任编辑 嘎尔玛泽朗
封面设计 嘎尔玛泽朗
技术设计 星光
责任校对 阿旺措成 仁青措

出 版	四川出版集团 四川民族出版社
地 址	成都市盐道街3号
联系电话	028—86660903
排 版	成都桑布扎照排部
印 刷	四川嘉创印务有限责任公司
开 本	185mm×260mm
印 张	19
字 数	240千
版 次	2005年6月第1版
印 次	2005年6月第1次印刷
印 数	1~600
书 号	ISBN 7—5409—3103—5/I·458
定 价	43.00元

མི་ཁྲོན་དཔེ་ཐུན་ཆོག་པ་དང་
 མི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་ཐུན་ཁང་གིས་པར་བྱ་བ་ཐུབ།
 ལས་ཕྱོད་པར་ཐྱིག་ཏུ་གནས་ནས་བཞིགས།
 ༢༠༠༥ལོའི་ཟླ༤པར་པར་གཞི་དང་པོ་བཞིགས།
 ༢༠༠༥ལོའི་ཟླ༤པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་དཔར།
 དེབ་ཆད། ༡༥༥mm×༢༥༠mm ༡/༡༥
 དཔར་སྟེག ༡༧
 འཁྱེད་ཏེ། ལྷོ་ཨ་ལོ་
 པར་ཁང་ས། ༡~༥༠༠
 དཔེ་ཏྲགས། ISBN7-5409-3103-5/I.
 དཔེ་རིན་ཆེན། ༤༩. ༠༠

责任编辑

嘎尔玛泽朗

封面设计

嘎尔玛泽朗

编写人员

阿旺措成 泽登孝

仁青措 紫腾甲

泽 仁

དཀར་ཆག

སྟོབ་ཚན་དང་པོ། བསྐྱབ་བྱ་ཚན་པ་གཉིས།	(1)
སྟོབ་ཚན་གཉིས་པ། དགོ་ལྷན་ལེགས་བཤད། (ཚན་བཤུས།)	(7)
སྟོབ་ཚན་གསུམ་པ། གཏམ་རྒྱུད་ཚན་པ་གསུམ།.....	(14)
སྟོབ་ཚན་བཞི་པ། སྟུན་རྒྱ་དྲུག་གི་གཏམ་རྒྱུད།.....	(22)
སྟོབ་ཚན་ལྔ་པ། རྩ་ཤིང་བསྟན་བཅོས། (ཚན་བཤུས།)	(32)
སྟོབ་ཚན་དྲུག་པ། སྟོག་ཆགས་ཀྱི་རིགས་དང་བྱུང་བ་བརྗོད་པ།.....	(37)
སྟོབ་ཚན་བདུན་པ། རྩོམ་པ་ལྟེན་ཏེ་རྣམ་ཐར་དུམ་བུ།	(43)
སྟོབ་ཚན་བརྒྱད་པ། སྤང་ས་འོད་འབུམ་གྱི་རྣམ་ཐར། (ཚན་བཤུས།)	(69)
སྟོབ་ཚན་དགུ་པ། རྩ་བཟང་ཀོང་རྩོ།.....	(105)
སྟོབ་ཚན་བཅུ་པ། བྱ་སྤྲེལ་གཏམ་རྒྱུད།.....	(139)
སྟོབ་ཚན་བཅུ་གཅིག་པ། ཞབས་དཀར་བའི་མགུར་མ་ཚན་པ་འགའ།.....	(172)
སྟོབ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ། མདོ་མཛེངས་སྟུན། (ཚན་བཤུས།)	(185)
སྟོབ་ཚན་བཅུ་གསུམ་པ། གཡག་ལྷག་ར་ཕག་གི་གཏམ་རྒྱུད།	(238)
སྟོབ་ཚན་བཅུ་བཞི་པ། ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་མགུར་སྟུ། (ཚན་བཤུས།)	(275)
སྟོབ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པ། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད། (ཚན་བཤུས།)	(283)

སྒྲོབ་ཆོས་དང་པོ།

བསྐྱེད་པ་ཆོས་པ་གཉིས།

༡.སྒྲོབ་གཉིས་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བསྐྱེད་པ།

དོན་གྱི་ཤུན་པོ་ཆོག་གི་ལའར་བ་ལ། །བརྟེན་ཕྱིར་གཞུང་ཆོག་སྒྲོ་འཛིན་མི་བྱེད་པར། །དཔེ་སྟོན་
ཅམ་དང་ངག་སྒྲོས་ཐན་ཐུན་གྱིས། །ཉིན་རེ་འགྲོ་ཐབས་དེས་ཀྱང་མི་ཡན་པས། །དཔེ་འཛིན་སྒྲོར་སྒྲུངས་
ཡུན་དུ་གྱིས་ཤིག་ཡང་། །

གཞུང་ཆོག་མང་དུ་བཟུང་སྟེ་བསྐྱར་ན་ཡང་། །དོན་ལ་མི་སེམས་རིམ་གྱི་འཛིན་སྟོན་དང་། །ནི་
ཅིའི་འདོན་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་ཆར་གྱིས། །བརྗོད་བྱའི་གནད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པས། །དོན་ལ་བརྟགས་
དབྱེད་ཞིབ་མོ་གྱིས་ཤིག་ཡང་། །

ཉིན་རེ་ཟས་ཀྱང་མི་དྲན་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ། །ཞུགས་མ་ཐག་ནས་མཁས་པའི་གོ་འཕང་འདོད། །
ཞག་གསུམ་ལོན་ཆེ་རྒྱས་མེད་གཡེང་བས་ཁྱེད། །དེ་འདྲ་དེ་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཡོང་བས། །བརྩོན་པ་རྒྱ་བོའི་
རྒྱན་བཞིན་སྟེན་ཅིག་ཡང་། །

སྒྲོན་ཡོན་སྒྲུང་དོར་རང་གིས་མི་འབྱེད་པར། །གྲགས་སྐམ་ལུད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་འབྲང་ན་ཡང་། །ཉེས་
སྒྲོན་སུ་ཡིས་ལག་པས་མི་སེལ་ལ། །ཡོན་ཏན་སུས་ཀྱང་ཁ་རུ་མི་ལྷག་པས། །སྒྲོན་པོ་རྒྱ་གར་བྲིད་མ་
བྱེད་ཡང་། །

རང་རང་གཞུང་གི་བརྗོད་བྱ་དགོས་དོན་སོཌ། །མི་མཐོང་གསལ་འབྱེད་ཆོག་འཁྲི་སྐམ་པོ་དང་། །
རིག་པས་དབྱེད་པ་མི་བཟོད་གོ་བོས་གྱི། །བམ་བཤད་འདིས་ཀྱང་བརྟར་ག་མི་ཆོད་པས། །གོ་རིགས་
ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་སྒྲོངས་ཤིག་ཡང་། །

དཀའ་བས་བསགས་པའི་མང་ཐོས་ནོར་བུ་ཡང་། །བརྗེད་ངས་རྒྱན་པོས་དལ་གྱིས་འཛོམས་བྱས་
ཏེ། །རིན་ཆེན་གླིང་ནས་སྟོང་པར་ལྷོག་གིད་པས། །རྒྱན་དུ་གོམས་འདྲིས་དྲན་གེས་བརྟན་པོ་ཡིས། །གང་
གེས་བརྗེད་པ་མེད་པར་གསོགས་གིག་ཨང་། །

སྟོབ་ཆན་འདི་གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སྟོན་མེད་བསྐྱབ་བྱ་ལས་བབུས།

རྩོམ་པ་པོའི་ལོ་རྒྱུས།

མཛད་པ་པོ་གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་ནི། །ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་ཨ་མདོའི་དགོན་ཆེན་གྲང་བཟླ་གིས་
འབྲིལ་གྱི་སྒྲ་སྒྲུལ་ཆེ་གས་ཞིག་ཡིན། བོད་རབ་བྱུང་བརྒྱ་གསུམ་པའི་རྩ་རྟ་ལོར་(1762) ཨ་མདོ་མཛོད་དགོ་ཞེས། དེར་
སྐབས་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་བསང་རྩ་བུ་རྩོམ་མཛོད་དགོ་ཞེས་པའི་ས་གནས་སུ་འབྱུངས། བོད་རབ་བྱུང་བརྒྱ་བཞི་
པའི་རྩ་ལྷག་ལོར་(1823) འདས།

རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གདུང་རུས་ནི། ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྒོར་ལྗེ་ལཱ་ཅན་གྱི་དུས། དེ་ཁྱེད་གཡག་ཁྱེད་དུ་གྲགས་པ་དེའི་མི་རྒྱུད་ལས་
མཛད་པའི་རྩོ་ཐོགས་ཐེ་པོ་རྩོད་སྒྲུད་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་ལས། ཐེ་པོ་རྩོད་མ་ཞེས་པ་དེའི་ནང་ནས། ཨ་ཡོན་བུ་ལྷར་གྲགས་
པའི་ནང་ནས་ཨ་རོལ་གྱི་རྒྱུད་པ་ཡིན་པར་གསལ། ཐེ་པོ་ཞེས་སྟོས་པ་ནི། ཡབ་ཀྱི་མི་རྒྱུད་གང་གནས་པའི་ས་ཆའི་མིང་ནས་
བཏགས་པ་དང་། མཛོད་དགོ་ཞེས་པའང་ཁྱི་སྒོར་གི་ཐུག་མཛོད་དགའ་ཡེ་གེས་དར་རྒྱས་གླིང་ཡུལ་དུ་མངགས་པ་དགོ་སྒོར་
གི་ཆ་བྱད་དུ་ཡོད་པས། དེ་ཉིད་གནས་པའི་ཡུལ་ཐོགས་ལ་མཛོད་དགོར་གྲགས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ནས་འཕོས་ཏེ་གནས་
པའི་ཡུལ་ཐོགས་ལ་འང་མཛོད་དགོར་གྲགས་པར་གསལ། གྲང་ཐང་ཞེས་པའང་ལྷ་སའི་གར་ངོས་ཀྱི་ཆལ་གྲང་ཐང་དེའི་མིང་
ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཐོག་དང་པོ་ཁྱི་ཆེན་དགོ་འདུན་ཐུན་ཆོགས་ཞེས་པ་དེའི་སྒྲ་ཐོང་གཉིས་པ་ངག་དབང་བསྟན་
པའི་རྒྱལ་མཛན་གྱི་འབྱུངས་ཡུལ་ཆལ་གྲང་ཐང་ཡིན་པས་ན། དེ་ནས་བཟུང་ལྷེ་ཁྱི་གྲང་ཐང་པ་ཞེས་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན། ཆལ་
ཞེས་པ་ནི། གྲང་ཐང་གྲ་མ་ཞང་གི་ན་བཟའ་ཆལ་བུ་གཅིག་ནས་མཁར་འཕངས་ཏེ། ས་ལ་གཟེགས་པའི་ས་ཆ་ལ་ཆལ་
དཔུས་ཐོབ་ཞེས་རྒྱུ་ཐར་དུ་གསལ། དེར་སྐབས་མཛོད་དགོ་ཞེས་འབོད་པའི་ས་ཆ་ནི། ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན། ཀན་རྩོ་བོད་
རིགས་རང་སྟོང་ཁུལ། ཉིན་མཁར་ཡུལ་ཆོ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་སྒྲ་རྒྱུད་དུས་ནས་མཛོན་རྩོགས་རྒྱན་དང་

དཔུས་མ་འཇུག་པ། སྤུལ་ཏྲགས་ཙུ་བ་སོགས་སྒོ་འཛིན་གཙོ་བོར་གནང་།

1775པོད་ས་ཁྱི་ལོའི་རྟོར་སྒྲ་བརྒྱད་པའི་ནང་བོད་ཡུལ་ནོར་འཛིན་ལྷེ་བར་འབྱོར། སྒྲ་10ཆེས་17ཉིན། གངས་ཅན་མཁས་པའི་འབྲུང་གནས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་བཀྲ་གིས་སྒོ་མང་གྲུ་ཚང་གི་ཆོས་གྲུ་བ་ཞུགས། སྒོ་མང་རྟོར་སྒྲལ་བཟང་དངོས་གྲུ་དག་ཆན་ཏུ་བསྟེན། གྲུ་སར་ཐེབས་ནས་དབུ་མ། མཛོད། འདུལ་བར་གསན་སྤྲང་གཙོ་བོར་མཛད་དེ། བཀའ་བོད་ལྷུང་བརྟུང་ག་ཆོད་པ་གནང་། དེའི་སྐབས་བརྩམས་ཆོས་ཀྱང་འདུལ་བ་སྟོམ། མཛོད་སྟོམ། བར་ཁྱིན་སྟོམ་སོགས་མང་། དེ་ལྟར་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྤྲང་བརྩོན་ཟབ་མོ་གནང་སྟེ། ཁྱིས་མཁས་པ་ཀྲན་གྱིས་ཚད་མར་འཛིན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཞེས་གསལ།

ནང་དོན་རྟགས་བསྟུས།

སྒྲོབ་གཉེར་བྱེད་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་འདིས། སྒྲོབ་གཉེར་བ་ཆོར་གཙོ་བོ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སྤྲང་བརྩོན་མཐར་ཁྱིན་པ་བྱས་ཏེ། ཤེས་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནམ་ཡང་བཟེད་པ་མེད་པར་དོན་གྱིས་སྒོ་འདོགས་གཙོད་དགོས་པ་ལས། བེ་ཙའི་འདོན་ལྷ་བྱ་དང་། ལྷན་པོ་རྒྱ་ལྷ་གར་བྱིད་བྱེད་པ། དོན་ལ་ཞིབ་བརྟག་མེད་པའི་བྱ་བྱེད་སོགས་ངེས་པར་སྤྲངས་དགོས་ཤིང་། ལྷན་ཏུ་གོམས་འདྲིས་བྱན་ཤེས་བརྟན་བོས་བརྩོན་པ་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་བསྟེན་དགོས་པའི་སྤུལ་ལྷག་ཟབ་མོ་གནང་ཡོད།

ཆོག་འགྲེལ།

དོན་གྱི་ཆན་པོ།

སྒྲོབ་སྒྲོང་བྱ་པའི་ཡུལ་སྟེ་དོན་ཉིད་ཆན་པོའི་གཞུགས་སུ་བཀོད་པའོ། །

ཐན་བྱུན།

ཏུང་ཟད་ཙམ་ཞེས་པའོ། །

བེ་ཙའི་འདོན་པ།

ཁ་བདེ་བོ་ཙམ་ལས་ནང་དོན་མི་གོ་བའོ། །

ཞུགས་མ་ཐག་ནས།

དང་ཐོག་སྒྲོབ་སྒྲོང་བྱེད་འགོ་རྒྱགས་དུས་ནས་ཞེས་པའི་དོན།

གཤམ་སྐམ་ཅུང་གི།	སྒྲོང་གཏམ་ཅུང་སྒྲོགས་ཤོད་མཁན་ལ་གོ་དགོས།
ཁ་རུ་མི་ལྷག།	ཁྱུ་ཁ་རུ་མི་ལྷག་པ་སྟེ། ལྷག་ནི་ད་ལྟ་བུ། ལྷག་ནི་མ་འོངས་པ། ལྷག་ནི་འདས་པ་དང་ སྤྱལ་ཆོག།
ཤགས་འབྱེད།	ཀྱ་རེའི་ཚུལ་གྱིས་ཟུར་བུ་བྱེད་པའི་ཆོག་སྤྲུ་བ།
བམ་བཤད།	མ་བརྟགས་བཤུ་ཅོལ་གྱི་སྒྲོམ་བཤད།
མང་ཐོས་ནོར་བུ།	རིག་གནས་ལ་ཐོས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། སྤྱུང་བརྩོན་གྱིས་ཤེས་ཟིན་པའི་འབྲས་བུར་གོ་དགོས།

༡.རིག་པའི་གནས་ལ་སྤྱུང་བར་བྱ།

མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་འཆད་ལ་མི་མཁས་ན། །སྤྲོན་གྱིས་དབུལ་བའི་སྤྲོན་པ་མཁས་པ་བཞིན། །རྩོད་
ལ་མཁས་ཀྱང་སྤྲུག་བྱི་མི་འབྱོར་ན། །དབའ་རྩལ་ཆེ་བའི་དབའ་བོ་ལག་རྩམ་འདྲ། །རྩོམ་ཆོག་སྤྲུམ་
རྟགས་ཇི་བཞིན་མ་བྱུང་ན། །མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་ཁྲེལ་བས་བག་ཡོད་བྱ། །ཡི་གེ་དག་ཀྱང་སྤྲོན་ངག་མི་ལྷན་
ན། །བུད་མེད་མཛེས་པ་སྤྲོན་མོར་རྒྱ་བ་བཞིན། །མཛོན་བརྗོད་གསར་རྟིང་བདའ་ཡིས་མ་སྤྲད་ན། །གྲོང་
ཆོག་འདྲེས་པས་མཁས་པས་དོར་བྱར་འོས། །དེ་ཕྱིར་རིག་གནས་རྒྱུང་བ་དག །སྤྱུང་རིན་མེད་ཅེས་མ་དོར་
བར། །ཀྱན་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྤྱུང་བྱས་ན། །ད་གཞོད་མཁས་པའི་གྲུལ་འགོ་དབང་། །

རྩོམ་འགྲེལ།

འདིར་འཁོད་ཆོགས་བཅད་དུ་མ་བྱུང་འདི་ནི་《ཡི་གེའི་བཤད་པ་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་》ནས་བརྟན་པ་ཡིན། རྩོམ་པ་བོ་
ཨ་ལག་གི་བརྟན་དར་ལྷ་རམས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གི་འཁྲུངས་ལོ་དང་འདས་ལོ་ཉ་ཅང་ངེས་གསལ་ཞིག་མི་འདུག་ཀྱང་།
ཁོང་གིས་བརྩམས་པའི་《རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་དཀའ་གནས་བརྩམས་པའི་དོན་འགྲེལ་རིན་ཆེན་གྲེང་བ་》ཞེས་པའི་མཛུགས་
བྱང་དུ་ “རང་ལོ་དོན་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྷགས་མོ་ཡོས་ལོའི་རྟོར་སྒྲག་གིས་པའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་གསུམ་ལ་

སྐྱེད་པ་” ཞེས་འཁོད་འདུག རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྷགས་མོ་ཡོས་ཡོར་རྩོམ་པ་པོ་རང་ལོ་དོན་གསུམ་ཡིན་པར་ཆ་བཞག་སྟེ་
 ཕྱིས་ན། འབྲུངས་ལོ་ནི་1758ལོ་ཡིན་པར་ངེས། 1831དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་ལོ་དེར་གཤེགས་སྐྱོད། རྩོམ་པ་པོ་རྩུང་དུས་
 ནས་བཅུན་པ་བྱས་པ་དང་། གྲོང་རྡོལ་སྒྲུ་མ་ངག་དབང་སྒྲོ་བཟང་དགེ་ཆན་དུ་བསྟེན་ཏེ་ཆོས་ལུགས་དང་རིག་གནས་ཁག་ལ་
 སྐྱུངས་པ་རྒྱ་ཆེར་མང་དང་། ལྷ་སའི་ཆོས་གྲུ་ར་ལུགས་ཏེ་ལྷ་རམས་པའི་མིང་ཐོབ། དེ་རྗེས་སྐུ་འབྱུང་བྱམས་པ་གྲིང་དུ་རྒྱུན་རིང་
 བལྟགས་ཤིང་། ཆོས་དང་རིག་གནས་སྒྲོར་གྱི་རྩོམ་དེབ་ 《སྟན་ངག་གི་དཔེར་བཅོཅ་》 དང་ 《ཡིག་བསྐྱར་རྣམ་གཞག་》
 《ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཛོལ་དཔག་བསམ་》 ལ་སོགས་པ་དུ་མ་བརྒྱམས། 《ཡིག་བཤད་མཁས་
 པའི་ཁ་རྒྱུན་》 ནང་གཙོ་བོ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་གདངས་ལས་ཡི་གེ་དང་། ཡི་གེ་ལས་མིང་། མིང་ལས་ཆོག་བཅས་ཀྱི་གྲུབ་རྒྱུ་ལ་
 བསྟན་ཡོད་ལ། སྐུ་རིག་པའི་ཐད་ནས་སྒྲིའི་ང་འོ་དེའི་བ་དང་། ང་འོ་འདྲེན་རྒྱུ་ལ་གྱི་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཅས་ཀྱང་རྒྱས་
 བཤད་བྱས་ཡོད་པས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྒྲོ་བ་སྒྲོང་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྒྲུར་ཐན་པ་ཆེ་བར་མཐོང་།

ཆོག་འགྲེལ།

སྐྱག་གི།	རང་འོ་མས་བྱིས་པའི་ཡི་གེ་འམ་རྩོམ་ཡིག་ལག་བྱིས། འདིར་སྐྱག་པ་ནི་ལག་པར་གོ།
ཁྲེལ་བ།	ངོ་ཆ་བའམ་ཉེས་སྒྲོན་ཡིན་པར་གཤེགས་ནས་འཛོམ་པ་དང་ཞེན་པ་ལོག་པ་འམ་རེ་བ་ཆད་
པའི་དོན་ལའང་འཇུག
སྟན་ངག་	སྐྱེད་དོན་གྱི་རྒྱུ་སྒྲོར་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོགས་བཅད་ཆོག་ལུག་སྟེལ་མ་གང་རུང་དུ་
བརྒྱམས་པའི་སྟན་རྩོམ་ལ་ཟེར། སྟན་ངག་ནི་རིག་གནས་རྒྱུང་པ་ལྟའི་ཡ་གྲུལ་དུ་ཅི།
སྒྲིམ་མོར་རྒྱ་བ།	ལུས་ལ་གོས་མ་གྱོན་པ་འམ་གཅེར་ལུས་འགྲོ་བ། རྒྱ་བ་ནི་འགྲོ་བ་ལ་ཟེར།
མངོན་བཅོཅ་།	དངོས་པོ་གང་ཞིག་དེའི་འབྱུང་རྒྱུ་དང་ཁྱད་ཆོས་ལ་གཞིགས་ཏེ་དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིང་གི་
རྣམ་གྲངས་མང་པོ་བཏགས་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན་རྒྱ་བར་བསིལ་ལྟན། འོད་དཀར་
ཅན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། མངོན་བཅོཅ་ཀྱང་རིག་གནས་རྒྱུང་པ་ལྟའི་གསལ་གྱི་ཡིན།

※བོད་ཀྱི་དུས་རབས་མོ་མའི་རྩོམ་ཡིག་གཅེས་བསྟུན།※

ཁོར་ཆེག

ཕལ་སྐད་ལ་ཟེར།

གལ་འགོ།

ཐོད་སའི་གལ་བསྟར་གྱི་འགོ།

སྒྲོབ་ཚན་གཉིས་པ།

དག་ལྷན་ལེགས་བཤད། (ཚན་བཤུས།)

མཁས་པས་དང་པོ་འཐབ་ཚུད་སྤང་། ། འཐབ་རྩིང་དག་ལ་ལུས་ཐོན་བྱེད། །
རྒྱལ་པོ་ཐོན་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བས། ། ཡ་མོ་ལ་དམག་ཚོགས་བཅོམ་ལ་ལྷོས། །

སྤྱན་པོས་དང་པོ་འཐབ་ཚུད་སྤང་། ། འཐབ་ནས་རྒྱལ་ཁ་དག་ལ་གཏོང་། །
རྒྱལ་པོ་མེ་ལོང་འཛིན་བ་ཡིས། ། རྒྱལ་ཁ་སྤོན་པོར་ཤོར་ཞེས་གྲགས། །

མཁས་པས་རང་ལ་གཞོན་ལུས་བའི། ། དག་པོ་ཐོག་མར་འཆམ་ལ་འབེབ། །
དེད་དཔོན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་བ་ན། ། སྤོན་ལ་ཁྱུ་ཐོན་གསོད་ཅེས་གྲགས། །

སྤྱན་པོས་རང་ལ་གཞོན་དེས་བྱང་། ། ཟང་ཟིང་སེམས་གྱིས་ཅི་དགར་འཛོག། །
གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོས་ལུས་འཕགས་མ། ། བཙུན་མོར་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལྷོས། །

མཁས་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཐུས། ། ཆེན་པོ་རྣམས་བྱང་བྱན་དུ་བཀོལ། །
མཁའ་ཁྲིང་མཐུ་ཕྱལ་ཆེན་ཡང་། ། གོས་སེར་ཅན་གྱིས་བཞོན་ལ་ལྷོས། །

སྤྱན་པོ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས། །

ལ་ཡིས་ཁྱར་པོ་བསྐྱར་བ་ཡིས། །

མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ང་བའི། །

སེང་གེས་བྱ་མཆོག་གསོད་པའི་ཆོ། །

སྤྱན་པོས་རྟོག་དཔྱོད་མི་གཏོང་བར། །

མར་མེའི་འོད་ལ་འཐབ་བ་ཡི། །

མཁས་པས་ས་ཆེན་གང་གྱུར་གྱང་། །

རྒྱ་མཆོ་འོར་བུས་གང་ན་ཡང་། །

སྤྱན་པོ་གཅིག་ལས་མེད་ན་ཡང་། །

སྤྱལ་བ་མ་ཅན་གཅིག་གིས་ནི། །

མཁས་པས་གལ་ཏེ་འོར་ན་ཡང་། །

ཆག་ཆད་ཤེས་པའི་བཟོ་བོ་ཡིས། །

སྤྱན་པོས་གལ་ཏེ་འོར་བ་ན། །

རི་དྲགས་རྒྱ་རུ་ཆུད་བ་ན། །

རྒྱང་རུ་ཆུ་མས་ཀྱི་འང་བཅན་དུ་འགྱུར། །

སེང་གེ་རྒྱགས་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལྟོས། །

གནས་ལ་གཟུར་བ་དཔལ་ཏྲགས་ཏེ། །

ར་ལས་བཟུར་བ་བྱེད་ཅིས་གྲགས། །

དགའ་ལ་ཚུད་བ་སྤྱན་ཏྲགས་ཏེ། །

བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ལྟོས། །

ཁྱུང་བ་བཞིན་དུ་གདུང་བ་སྤྱེ། །

ཆོང་མགོན་ཆོམ་པ་མེད་ལ་ལྟོས། །

མང་བ་བཞིན་དུ་ཉེས་སྤྱོན་ཆོ། །

སྤྱོག་ཆགས་སྒྲུབ་པོ་སྤྱུང་ལ་ལྟོས། །

རྒྱང་ཟད་ཅམ་གྱིས་མཐོ་དམའ་ཡིན། །

འོར་ཡང་སོར་གང་ཡིན་ཞེས་གྲགས། །

ཆད་ལས་བསྐལ་བའི་མཐོ་དམའ་འབྱུང་། །

སྤྱོག་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས་ལྟོས། །

མཁས་པ་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་པའི་ཚེ།

སྤྱི་ཡོད་སྤྱི་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ།

རྒྱ་མཚོར་བཞུགས་པར་དཀའ་ན་ཡང་།

ནོར་བུ་ལོན་པས་འཛོམས་ལ་ལྟོ།

སྤྱི་ཡོད་སྤྱི་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ།

མ་སྒྲིབ་ཡོན་ཏན་ཅི་ལ་འབྱུང་།

ཚོར་དང་ཞིང་ལས་མ་རྒྱས་པའི།

བྱིས་པ་ལ་ཆེར་དབུ་ལ་ལྟོ།

མཁས་པ་རང་གི་སྤྱི་ལྟོ་ལྟོ།

དེ་ཡིས་བག་ཡོད་དག་ལེགས་ཐོབ།

མ་སྤྱི་ཡོད་སྤྱི་ལྟོ་ལྟོ།

བཟུངས་པས་བདེན་པ་མཐོང་ལ་ལྟོ།

སྤྱི་ཡོད་སྤྱི་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ།

དེ་ཡིས་བག་མེད་སྤྱི་ལྟོ་ལྟོ།

ལེགས་པའི་སྤྱི་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ།

སྤྱི་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ།

མཁས་པས་སྤྱི་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ།

བཟང་པོའི་གཏམ་ལ་ངོ་སྤྱོད་ཀྱི།

དཔལ་པོ་གང་ལ་འདྲ་མི་ལྟོ།

གཞུང་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་ལ་ལྟོ།

སྤྱི་ཡོད་སྤྱི་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ།

ཅུང་ཟད་འབྱོར་ལ་ངོ་སྤྱོད་ཀྱི།

རྒྱ་མཚོར་བཞུགས་པར་དཀའ་ན་ཡང་།

རྒྱ་མཚོར་བཞུགས་པར་དཀའ་ན་ཡང་།

མཁས་པ་ཁོག་ཡངས་ཅུང་ཟད།

དེ་ཡིས་ཟབ་བྱེད་མཚོན་པ་སྤྱི།

རྒྱ་མཚོར་བཞུགས་པར་དཀའ་ན་ཡང་།

གཏིང་དཔག་མཚོན་པ་དཀའ་ན་ཡང་།

སྐྱེན་པོ་ཁེངས་ཤིང་སྐྱེན་པ་མང། །

དེ་ཡིས་སྒོ་རྒྱུང་མཚོན་པ་སྟེ། །

ལུས་སྐྱེ་འབྱེན་པའི་རྒྱ་ཕྱན་གྱི། །

གཏིང་དབག་གིན་ཏུ་སྐྱེ་ལ་ལྟོས། །

མཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་ཏེ། །

སྐྱེན་པོར་སྦྱོན་ནི་འབའ་ཞིག་ཡིན། །

རིན་ཆེན་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་དང། །

སྐྱེ་ལ་གདུག་ཉེས་ཀྱན་སྦྱེས་ལ་ལྟོས། །

དེ་ཕྱིར་མཁས་དང་སྐྱེན་པོ་ཡི། །

རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་བྱེད་གྱིས་ལ། །

མཁས་པ་རྒྱན་བཞིན་འཛིན་པ་དང། །

སྐྱེན་པོ་རྩ་བཞིན་དོར་བར་འོས། །

རྩོམ་འགྲེལ།

འདིར་འཁོད་ལེགས་བཤད་ཤོ་ལོ་ཀ་རྣམས་ནི་ 《མཁས་པ་དང་སྐྱེན་པོ་བརྟག་པའི་བསྟན་བཅོས་དགོ་ལྡན་ལེགས་བཤད་པད་མ་དཀར་པོའི་རྒྱན་པོ་》 ཞེས་པ་ནས་ཟུར་འདེམས་བྱས་པ་ཡིན།

ལེན་བཤད་དེའི་མཛད་པ་པོ་ནི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བཅོ་ལྔ་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གཏེན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ནི་ 1478ལོར་སྐྱེ་འབྱུངས་པ་དང་། 1554ལོར་འདས་པ་རེད། 《དགོ་ལུགས་ཆོས་འབྱུང་》 དང་ 《འདུལ་བའི་ཆོས་འབྱུང་》 《འབྲས་སྦྱངས་སྒོ་གསལ་གྱིང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིག་ཆ་》 《དེབ་ཐེར་དམར་པོ་གསར་མ་》 སོར་རྩོམ་ཡིག་མང་པོ་མཛད། འབྲས་སྦྱངས་སུ་དགོ་བཞེས་གྱི་མཚན་བཏྲེན་བཞེས་ཤིང་། དགྲུང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་དགཉེས་པར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་མཛད།

ལེགས་བཤད་འདིར་ཁྱོན་བསྟོམས་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་དང་ཉི་ལྷུ་ཅུ་ཡོད་ཅིང་། ཤོ་ལོ་ཀ་རེ་རེར་དབེ་དང་དབེ་ཅན་ཟུར་དུ་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གོ་དོན་ཆ་ཆར་རེ་བསྟན་ཡོད། ཁ་བྱང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་དེར་བསྟན་གྱི་དོན་གཙོ་བོ་ནི་མཁས་སྐྱེན་གཉིས་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡིན། རྩོམ་པ་པོས་ཚུགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོའི་ཐད་ནས་མཁས་པ་དང་སྐྱེན་པོ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། སྦྱོང་རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཞིབ་དབུན་ཟབ་པ་མཛད་དེ་གཏམ་རྒྱུད་དང་དབེ་མང་པོ་བྱངས་ཐོག་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྣམས་